

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष २, अंक ३१]

सोमवार, ऑगस्ट २२, २०१६/श्रावण ३१, शके १९३८

[पृष्ठे ३, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ४३

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २७.— महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यामध्ये आणखी सुधारणा	पृष्ठे
करण्याकरिता अधिनियम.	१-३

दिनांक २२ ऑगस्ट २०१६ रोजी माननीय राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

प्रकाश हिं. माळी,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र शासन,
विधि व न्याय विभाग.

सन २०१६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २७.

(मा. राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर “ महाराष्ट्र शासन राजपत्रात ” दिनांक २२ ऑगस्ट २०१६ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यामध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.

१९६६ चा महा. ४१. ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यामध्ये आणखी सुधारणा करणे इष्ट आहे; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या सदुसंषाऱ्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :-

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (तिसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१६, असे म्हणावे. संक्षिप्त नाव.

(१)

सन १९६६ चा
महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४१ याच्या कलम १८२ ची सुधारणा.

२. महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ (यात यानंतर जिचा निर्देश “उक्त संहिता” असा करण्यात १९६६ चा आला आहे) याच्या, कलम १८२ मधील, पोट-कलम (५) नंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :— महा. ४९.
 “परंतु, पोट-कलम (५) अन्वये, जिल्हाधिकाऱ्याकडून अशा जमिनीतील, कसूर करणाऱ्या व्यक्तीचा अधिकार, हक्क आणि हितसंबंध विकण्यापूर्वी, जिल्हाधिकारी, कसूर करणाऱ्या व्यक्तीस किंवा तिच्या कायदेशीर वारसास, नोटीस पाठवून, जमीन परत मिळविण्याबाबतची तिची इच्छा असल्याची खात्री करून घेईल ; आणि जर कसूर करणाऱ्या व्यक्तीने किंवा तिच्या कायदेशीर वारसाने अशी जमीन परत मिळविण्याबाबतची आपली इच्छा असल्याचे दर्शाविले असेल तर, आणि यासंदर्भात पाठविण्यात आलेल्या नोटीशीमध्ये जिल्हाधिकाऱ्याने विनिर्दिष्ट केला असेल इतक्या कालावधीत, जो नव्वद दिवसांपेक्षा कमी नसेल, पुढील रकमा प्रदान केल्या असतील तर, उक्त जमीन जप्तीतून मुक्त करण्यात येईल आणि कसूर करणाऱ्या व्यक्तीस किंवा तिच्या कायदेशीर वारसास परत देण्यात येईल :—

(एक) शासनाच्या प्रचलित आदेशानुसार, जमीन महसुलाची थकबाकी आणि त्यावर आकारणीयोग्य व्याज यापेटी शासनाला देय असणारी अदत्त देणी ;

(दोन) जिल्हाधिकाऱ्याने उक्त जमीन जप्त केल्यानंतर देखील जेव्हा अशा जमिनीचा अनधिकृत ताबा कसूर करणाऱ्या व्यक्तीकडे असेल तेव्हा, अशा कसूर करणाऱ्या व्यक्तीकडे ज्या कालावधीत अशा जमिनीचा अनधिकृत ताबा असेल त्या कालावधीकरिता, विहित करण्यात येईल इतका वार्षिक खंड जो अशा जमिनीच्या बाजारमूल्याच्या एक टक्क्यापेक्षा अधिक नसेल, आणि वेगवेगळ्या क्षेत्रांमधील जमिनीकरिता व जमिनीच्या वेगवेगळ्या वापराकरिता, वेगवेगळा वार्षिक खंड विहित करता येईल ; आणि

(तीन) विहित करण्यात येईल इतकी शास्तीची रक्कम, जी चालू वर्षाकरिता, अशा जमिनीच्या बाजारमूल्याच्या पन्नास टक्क्यांपेक्षा अधिक नसेल, आणि वेगवेगळ्या क्षेत्रांमधील जमिनीकरिता व जमिनीच्या वेगवेगळ्या वापराकरिता वेगवेगळी शास्तीची रक्कम विहित करता येईल.

स्पष्टीकरण.— या पोट-कलमाच्या प्रयोजनांसाठी, “जमिनीचे बाजारमूल्य” या संज्ञेचा अर्थ, मुंबई मुद्रांक (संपत्तीचे वास्तविक बाजार मूल्य ठरविणे) नियम, १९९५ यांच्या किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या अन्य कोणत्याही नियमांच्या तरतुदींअन्वये, त्या संबंधित वर्षाकरिता, या बाबतीत प्रसिद्ध केलेल्या वार्षिक दर विवरणपत्रामध्ये विनिर्दिष्ट केलेले, अशा जमिनीचे मूल्य, असा आहे, आणि जेथे असे वार्षिक दर विवरणपत्र तयार करण्यात आलेले नसेल किंवा उपलब्ध नसेल त्याबाबतीत, त्या संज्ञेचा अर्थ, संबंधित जिल्ह्याच्या नगररचना विभागाच्या सहायक संचालकाने निर्धारित केल्याप्रमाणे, अशा जमिनीचे मूल्य, असा आहे.”.

३. उक्त संहितेच्या कलम २५६ मधील,—

(क) पोट-कलम (२) मध्ये, पुढील परंतुके जादा दाखल करण्यात येतील :—

“परंतु, ज्या आदेशाविरुद्ध अपील करण्यात आले असेल त्या आदेशामध्ये शासनाला कोणत्याही रकमेचे प्रदान करणे अंतर्भूत असेल त्याबाबतीत, अशा आक्षेपित आदेशान्वये शासनाला देय असेल अशा रकमेच्या पंचवीस टक्के रक्कम अपील करणाऱ्या व्यक्तीने जमा केली नाही तर, अशा आक्षेपित आदेशाच्या अंमलबजावणीस स्थगिती देण्यात येणार नाही :

परंतु आणखी असे की, अपवादात्मक प्रकरणांमध्ये, अपील प्राधिकाऱ्यास, त्याकरिताची कारणे लेखी नोंदवून, अशी जमा करण्याची रक्कम यथायोग्य कमी करता येईल :

परंतु असेही की, वर विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे अपील करणाऱ्या व्यक्तीने जमा करावयाची रक्कम ही, अपिलामध्ये दिलेल्या अंतिम आदेशानुसार शासनास देय असल्याचे आढळून आलेल्या रकमेमधून समायोजित केली जाईल आणि शासनाला देय असल्याचे आढळून आलेली अंतिम रक्कम ही अपील करणाऱ्या व्यक्तीने जमा केलेल्या रकमेपेक्षा कमी असेल तर त्याबाबतीत, जादा राहिलेली रक्कम अपील करणाऱ्या व्यक्तीला कोणत्याही व्याजाशिवाय परत करण्यात येईल.”;

(ख) पोट-कलम (३) मध्ये, पुढील परंतुके जादा दाखल करण्यात येतील :—

“ परंतु, ज्या आदेशाविरुद्ध पुनर्विलोकन किंवा पुनरीक्षण याकरिता विनंतीअर्ज दाखल करण्यात आला असेल त्या आदेशामध्ये शासनाला कोणत्याही रकमेचे प्रदान करणे अंतर्भूत असेल त्याबाबतीत, अशा आक्षेपित आदेशान्वये शासनाला देय असेल अशा रकमेच्या पंचवीस टक्के रक्कम अर्जदाराने जमा केली नाही तर, अशा आक्षेपित आदेशाच्या अंमलबजावणीस स्थगिती देण्यात येणार नाही :

परंतु आणण्यां असे की, अपवादात्मक प्रकरणांमध्ये, पुनर्विलोकन किंवा पुनरीक्षण याबाबतच्या अधिकारांचा वापर करणाऱ्या प्राधिकाऱ्यास, त्याकरिताची कारणे लेखी नोंदवून, अशी जमा करण्याची रक्कम यथायोग्य कमी करता येईल :

परंतु असेही की, वर विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे अर्जदाराने जमा करावयाची रक्कम ही, पुनर्विलोकन किंवा पुनरीक्षण कार्यवाहीमध्ये दिलेल्या अंतिम आदेशांनुसार शासनास देय असल्याचे आढळून आलेल्या रकमेमधून समायोजित केली जाईल आणि शासनाला देय असल्याचे आढळून आलेली अंतिम रक्कम ही अर्जदाराने जमा केलेल्या रकमेपेक्षा कमी असेल तर त्याबाबतीत, जादा राहिलेली रक्कम अपील करणाऱ्या व्यक्तीला कोणत्याही व्याजाशिवाय परत करण्यात येईल :

परंतु तसेच, वरील परंतुकांमध्ये अंतर्भूत केलेल्या तरतुदी या, जेव्हा प्राधिकारी कोणत्याही आदेशाच्या पुनर्विलोकनाच्या किंवा पुनरीक्षणाच्या अधिकारांचा स्वाधिकारे वापर करील, त्याबाबतीत लागू असणार नाहीत.” .